

BANDENMATEN

In diverse landen ontstonden rond 1900 onderlinge afspraken tussen rijwiel- en banden industrie, over de te gebruiken afmetingen van velgen en banden. Deze landelijke afspraken zijn de oorzaak van de enorme variëteit in maataanduidingen. De bandenmaten in inches zijn zo genaamde "nominale maten", die historisch zijn gegroeid. De diameter van het wiel met opgepompte band was het uitgangspunt. Inmiddels bestaat er een organisatie die de maatbenaming regelt: de European Tyre and Rim Technical Organization; deze ETRTO-maten staan op vrijwel alle banden (in millimeters). Een voorbeeld is: 37-590. Het eerste getal geeft de diameter van de band aan in opgepompte toestand (37mm); het tweede getal (590mm) is de diameter van de hieldraad d.w.z. de plek waarop de band zich vast klemt op de velg. Deze maat is ook bekend als 26x1 3/8.

Maar er zijn 5 velgdiameters met de aanduiding 26 inch: 559, 571, 584, 590 en 597mm. Deze banden zijn onderling niet uitwisselbaar!

Als we de 26x1 3/8 maat uitrekenen in millimeters, is de diameter van het wiel met opgepompte band: $37+590+37=664\text{mm}$. Als we uitgaan van de oude inchmaat: $26 \times 25,4=660\text{mm}$; hier klopt het vrij aardig. De standaard Engelse 28x1 1/2 maat is in ETRTO: 40x635, dus totaal 715mm. Als we omrekenen vanuit inches: $28 \times 25,4=711\text{mm}$; dit zit dus weer dicht in de buurt.

De standaard Franse 28" -maat heeft een velgdiameter van 622; het is o.a. ons bekende 23mm race-bandje; de maat is in ETRTO: 23x622. Volgens de berekening: $23+622+23=668\text{mm}$ en dat noemen de Fransen dus ook 28 inch! Een recente dwaling zijn de 29" ATB-maten met een 622mm velg! In de tabel zien we nog dat de band 16x 1 3/8 twee ETRTO maten heeft; de maat 37-349 komen we tegen in Engelse (vouw)fietsen.

De standaard Engelse 27x1 1/4 maat is in ETRTO: 32x630. Dit wil zeggen dat de diameter van een Franse 28 inch velg kleiner is, dan de diameter van een Engelse 27 inch velg. Het moet duidelijk zijn dat een Engelse 28 inch band niet past op een franse 28 inch velg en omgekeerd! **Fabrikanten geven in het algemeen onnauwkeurige waardes voor hun banddiameters. Heel vaak blijken de banden smaller; ETRTO-maten zijn betrouwbaarder en duidelijker dan de inchmaten.**

<u>ETRTO</u>	<u>ENGELS</u>	<u>DUITS</u>	<u>FRANS</u>
62-203	12 1/2 x 2 1/4	12 1/2 x 2 1/4	
37-298	14x 1 3/8	14x 1 3/8	350x35 A
47-305	16x2x1 3/4	16x1.75/2	16x1.75
37-340	16x1 3/8	16x 1 3/8	400 A Confort
37-349	16x1 3/8		
47-355	18x2x1 3/4	18x1.75/2	18x1.75
32-357	17x1 1/4	17x1 1/4	
37-387	18x1 3/8	18x 1 3/8	
47-406	20x2x1 3/4	20x1.75/2	20x1.75
57-406	20x2.125	20x2.125	20x2.125
40-432	20x1 1/2	20x1 1/2	
37-438	20x1 3/8	20x1 3/8	
37-440	20x 1 3/8	20x 1 3/8	500 A Confort
37-451	20x1 3/8 B S R	20x1 3/8 B S R	
37-489	22x 1 3/8	22x1 3/8	
37-498	22x 1 3/8x 1 1/4	22x 1 1/4x 1 3/8	
47-507	24x2x 1 3/4	24x1.75/2	24x1.75
40-534	24x1 1/2	24x1 1/2	
37-540	24x1 3/8	24x 1 3/8	600 A Confort
32-541	24x 1 3/8x 1 1/4	24x1 1/4x1 3/8	600x32 A
47-559	26x2x1 3/4	26x1.75/2	26x1.75
57-559	26x2.125	26x2.125	26x2.125
40-571	26x1 5/8x1 1/2	26x1.75x1 1/2	650x38/40 C
54-571	26x 1 3/4x2	26x2x1 3/4	650x50 C
37-584	26x 1 1/2x 1 3/8	26x1 3/8x1 1/2	650x35 B
40-584	26x1 1/2	26x1 1/2	650 B Standard
32-590	26x 1 3/8x 1 1/4	26x1 1/4x1 3/8	650x32 A
37-590	26x 1 3/8	26x 1 3/8	650x35 A
40-590	26x 1 3/8x 1 1/2	26x1 1/2x1 3/8	650x38 A

32-597	26x1 1/4	26x1 1/4	
20-622	28x 3/4	28x 3/4	700x20 C
23-622	28x1	28x1	700x23 C
25-622	28x1 5/8x1(1/16)	28x1 1/16x1 3/4	700x25 C
28-622	28x1 5/8x1 1/8	28x1 1/8x 1 3/4	700x28 C - 700 C
32-622	28x 1 5/8x1 1/4	28x1 1/4x 1 3/4	700x32 C 700 C Course
37-622	28x1 5/8x1 3/8	28x1 3/8x 1 5/8	700x35 C
47-622	28x 1 5/8	28x1.75	700x40/42 C
57-622	29x2 1/4	29x2.25	
25-630	27x1 1/4x1 1/16	27x1 1/16x1 1/4	
28-630	27x1 1/4 Fifty	27x1 1/8x1 1/4	
32-630	27x1 1/4	27x 1 1/4	
40-635	28x1 1/2	28x1 1/2	700 B Standard
44-635	28x1 1/2x1 5/8	28x1.75x11/2	700x40/42 B
37-642	28x1 3/8		700x 35A